

Tomasz Jarocki

Zasady łączenia przedsiębiorstw w prawie konkurencji Wspólnoty Europejskiej

---

Acta Scientifica Academiae Ostroviensis nr 9, 5-22

2002

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

TOMASZ JAROCKI

ZASADY ŁĄCZENIA PRZEDSIĘBIORSTW W PRAWIE KONKURENCJI WSPÓLNOTY EUROPEJSKIEJ

1. WPROWADZENIE

Tworzenie i funkcjonowanie wspólnego rynku oraz unii gospodarczo - walutowej wymagało stworzenia we Wspólnocie Europejskiej prawa, które zapewniałyby realizację założonych celów. Wśród nich bardzo duże znaczenie odgrywa wspólna polityka konkurencji, określona w artykułach 81 - 89 TWE. Regulują one zasady funkcjonowania przedsiębiorstw (art. 81 i 82 TWE) oraz możliwości udzielania pomocy ze źródeł publicznych (art. 87 i 88 TWE). W prawie pierwotnym nie znalazły się natomiast przepisy dotyczące zasad łączenia przedsiębiorstw we Wspólnocie Europejskiej. Kwestia ta została dopiero uregulowana w Rozporządzeniu Rady Unii Europejskiej nr 4064/89 z 21 grudnia 1989r. w sprawie łączenia przedsiębiorstw¹. Dokument ten został znowelizowany Rozporządzeniem Rady Unii Europejskiej nr 1310/97 z 30 czerwca 1997r.²

2. PRZYCZYNY I FORMY KONCENTRACJI PRZEDSIĘBIORSTW

Łączenie przedsiębiorstw wynika z dążenia podmiotów gospodarczych do osiągnięcia sukcesu ekonomicznego. Przedsiębiorcy zdają sobie sprawę, iż silne firmy mają nieporównywalnie większą szansę na zrealizowanie tego celu. Związane jest to z możliwością zaangażowania środków finansowych, których nie byłyby w stanie wygospodarować małe lub średnie przedsiębiorstwa. Dodatkowo uprzywilejowana pozycja wynika m.in. ze znacznie większych możliwości kredytowych czy też siły przetargowej. Nie bez znaczenia jest ponadto fakt angażowania ogromnych środków finansowych na cele marketingowe. Proces globalizacji zachodzący w gospodarce światowej, ustanowienie jednolitego rynku wewnętrznego we Wspólnocie Europejskiej oraz wprowadzenie wspólnej waluty na znacznej jego części, powodują zacieranie się granic między państwami. Czynniki te ułatwiają działalność na całym terytorium wspólnego rynku i umożliwiają ekspansję na inne rynki.

---

¹ OJ L 257 z 21.09.1990r.

² OJ L 180 z 9.07.1997r.

Alternatywą dla koncentracji zewnętrznej jest wzrost siły konkurencyjnej przedsiębiorstwa poprzez działania inwestycyjne (koncentracja wewnętrzna). Wynik obu rodzajów działań może być podobny, jednakże wariant łączenia podmiotów jest z reguły łatwiejszy. Przejęcie jednostek już istniejących jest szybsze do przeprowadzenia, łatwiejsze do sfinansowania niż w przypadku inwestycji zwykle nacechowanych ryzykiem.³

Istnieje wiele możliwości, poprzez które może następować proces połączeń przedsiębiorstw i nabywania kontroli nad ich funkcjonowaniem. Wymienić tu należy przede wszystkim przejęcia i fuzje.⁴ Pierwsza z nich polega na zdobyciu kontroli przez firmę (najczęściej silniejszą ekonomicznie) nad innym podmiotem, poprzez nabycie jego udziałów w ilości wystarczającej do przejęcia kontroli i możliwości zarządzania. W tej sytuacji przedsiębiorstwo nabyte traci swoją niezależność i jest kontrolowane kapitałowo przez spółkę nabywającą, nie tracąc jednak osobowości prawnej. Fuzja - to forma umowy między przedsiębiorstwami, polegająca na połączeniu się autonomicznych dotychczas podmiotów w jedną spółkę. Stworzenie fuzji charakteryzuje się zgodną działalnością wszystkich stron porozumienia. Może ono polegać na rozwiązaniu dotychczas istniejących firm i stworzeniu nowego podmiotu lub przyłączeniu (inkorporacji) jednego przedsiębiorstwa do drugiego. W tym wypadku traci ono osobowość prawną. Proces ten może przybierać charakter porozumień poziomych, pionowych, koncentrycznych⁵ oraz konglomeratowych.^{6, 7}

We Wspólnocie Europejskiej działania koncentracyjne przyjmują najczęściej postać wspólnych przedsiębiorstw - joint ventures.⁸ Powstanie joint venture powoduje zmiany w istniejącej i potencjalnej konkurencji oraz w możliwościach koordynacji zachowań. Powstanie nowego podmiotu może przyczynić się do wycofania z danego rynku jednej lub kilku firm matek, powstrzymania się ich od wejścia na rynek, na którym działa joint venture,

---

³ Por. W. Szpringer, *Łączenie przedsiębiorstw a regulacja antymonopolowa*, Municipium S.A., Warszawa 1993, s.60.

⁴ Połączenia mogą być także dokonywane przez wykup wspomagany przedsiębiorstw (LBO), aliance strategiczne oraz poprzez pełnomocnictwa.

⁵ Obejmuje przedsiębiorstwa, których przedmioty działalności są podobne lub powiązane w sensie technicznym czy marketingowym (np. dobra komplementarne), nie są jednak tożsame oraz nie mają charakteru powiązań typu dostawca - odbiorca.

⁶ Przedmiot działalności jednej z łączących się firm nie jest w żaden sposób związany z przedmiotem działalności drugiej, np. branża spożywcza i elektroniczna.

⁷ Zob. M. Lewandowski, *Fuzje i przejęcia jako metody wzrostu przedsiębiorstw*, Akademia Ekonomiczna w Poznaniu, Poznań 1998, s.24-27.

⁸ W latach 1992 - 99 stanowiły one łącznie 46% wszystkich połączeń. Dane na podstawie: *XXIXth Report on Competition Policy 1999*, European Commission, Brussels - Luxembourg 2000, s.79.

koordynację zachowań między przedsiębiorstwami kontrolującymi nowy podmiot, zarówno na obszarze działalności joint venture, jak też poza nim.⁹

3. ZNACZENIE ROZPORZĄDZENIA DLA WSPÓLNOTOWEGO PRAWA KONKURENCJI

Do 1990r. zgodność działań koncentracyjnych z prawem konkurencji oceniana była na podstawie przepisów dotyczących przedsiębiorstw.¹⁰ Artykuły 81 i 82 TWE¹¹ nie stanowiły jednak wystarczającej ochrony przed możliwością zakłócenia konkurencji na obszarze wspólnego rynku. Było to decydującą przyczyną wprowadzenia Rozporządzenia. Rada Unii Europejskiej wypowiedziała się na ten temat w preambule dokumentu. Zwróciła uwagę na konieczność przestrzegania artykułu 3(f) Traktatu Rzymskiego, nakazującego przeciwdziałanie zjawiskom mogącym zniekształcić konkurencję na wspólnym rynku, stwierdzając: „artykuły 81 i 82 TWE¹² są wprawdzie stosowane, zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości, do pewnych łączeń, nie stanowią jednak wystarczającej kontroli wszystkich operacji.”¹³ Od 1 stycznia 1994r. postanowienia dokumentu obowiązują na całym terytorium Europejskiego Obszaru Gospodarczego.¹⁴ Wprowadzone przepisy obowiązują nie tylko podmioty pochodzące z państw EOG lecz wszystkie podmioty, które tu prowadzą swoją działalność, a zarazem spełniają wszystkie warunki ustanowione w dokumencie. Jego zapisami objęte mogą być więc działania koncentracyjne dokonywa-

---

⁹ Analiza funkcjonowania joint ventures została omówiona [w:] T. Bagdziński, *Analiza joint ventures w prawie antymonopolowym*, [w:] *Studia z prawa Unii Europejskiej*, pod. red. S. Biernata, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2000, s.425-436.

¹⁰ W Traktacie Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali kwestię łączenia przedsiębiorstw reguluje artykuł 66.

¹¹ Artykuł 81 TWE ma na celu ochronę Wspólnoty Europejskiej przed tworzeniem i funkcjonowaniem na jej terytorium karteli, mających na celu uniknięcie, ograniczenie lub naruszenie konkurencji, zaś artykuł 82 TWE zakazuje nadużywania pozycji dominującej, jeżeli mogłoby to wpłynąć na handel między państwami członkowskimi.

¹² Podana numeracja obowiązuje od wejścia w życie Traktatu Amsterdamskiego 1 maja 1999r. (były artykuły 85 i 86 TWE).

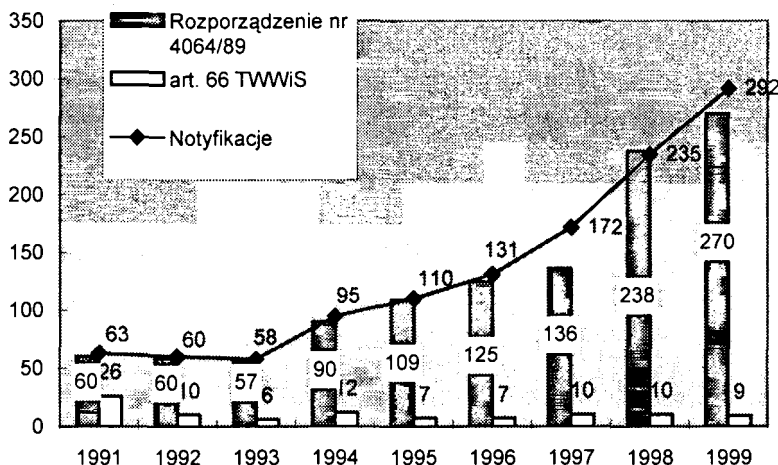
¹³ Punkt 6 Preambuły Rozporządzenia Rady Unii Europejskiej nr 4064/89.

¹⁴ Europejski Obszar Gospodarczy został utworzony 1 stycznia 1994r. Jest to strefa wolnego handlu w skład której wchodzi wszystkie państwa Wspólnoty Europejskiej oraz trzy kraje EFTA: Norwegia, Islandia oraz Lichtenstein (w 1994r. z ramienia EFTA należały ponadto Austria, Finlandia i Szwecja).

ne przez firmy spoza organizacji¹⁵ jak też w przypadkach, w których jedno z przedsiębiorstw pochodzi z kraju trzeciego.^{16, 17}

Wprowadzenie odrębnych przepisów przyczyniło się do określenia skali połączeń przedsiębiorstw na terytorium Wspólnoty Europejskiej. Zainteresowanie Komisji Europejskiej dotyczy tylko tych łączeń, które mogą mieć wpływ na handel w państwach piętnastki i wywołać potencjalne niebezpieczeństwo zakłócenia konkurencji. Wejście w życie dokumentu określiło obowiązek w takich okolicznościach weryfikowania przez tę instytucję działań poszczególnych firm. Ilość decyzji końcowych i notyfikacji podejmowanych corocznie przez Komisję Europejską została przedstawiona na wykresie.

Liczba decyzji końcowych i notyfikacji dotycząca łączenia przedsiębiorstw podjęta przez Komisję Europejską w latach 1991-99

Źródło: Reports on Competition Policy 1997 - 1999

¹⁵ Zob. m.in. decyzja Komisji Europejskiej nr IV/M.877 w sprawie Boeing/McDonnell Douglas z 30.07.1997r.

¹⁶ Zob. m.in. decyzja Komisji Europejskiej nr IV/M.619 w sprawie Gencor/Lonrho z 24.04.1996r.

¹⁷ Decyzje podejmowane przez Komisję Europejską w stosunku do przedsiębiorstw z państw trzecich uzgadniane są z odpowiednimi organami tych krajów.

Z przedstawionych danych wynika, iż w pierwszych trzech latach obowiązywania Rozporządzenia, liczba podejmowanych decyzji i notyfikacji była ustabilizowana na poziomie około 60 postanowień rocznie. Od 1994r. następował stały, dynamiczny ich przyrost, osiągając w 1999r. poziom 270 decyzji końcowych oraz 292 notyfikacji. W okresie zobrazowanym na wykresie, na uwagę zasługuje niewielki procent spraw objętych postanowieniami Traktatu o Europejskiej Wspólnocie Węgla i Stali. Wiąże się to ze stale zmniejszającym się znaczeniem przemysłu ciężkiego na wspólnym rynku oraz przeprowadzanymi działaniami restrukturyzacyjnymi, zmierzającymi do zmniejszenia potencjału ekonomicznego całej branży.

Aktywność przedsiębiorstw i podejmowane przez nie działania koncentracyjne w pełni uzasadniają stworzenie oddzielnych przepisów, które w sposób całościowy i szczegółowy regulują omawianą kwestię.

4. ZASADY ŁĄCZENIA PRZEDSIĘBIORSTW WPROWADZONE ROZPORZĄDZENIEM RADY UNII EUROPEJSKIEJ NR 4064/89

Wprowadzone przez Radę Unii Europejskiej przepisy określają jakie działania przedsiębiorstw wchodzi w zakres obowiązywania dokumentu. Wyróżnić należy trzy elementy, które decydują, czy dana działalność objęta jest przepisami Rozporządzenia: formę, ocenę oraz wymiar wspólnotowy łączenia.

4.1. FORMY ŁĄCZENIA PRZEDSIĘBIORSTW

Ustawodawca w sposób szczegółowy określa jakie działania koncentracyjne prowadzone przez przedsiębiorstwa są łączeniem w myśl Rozporządzenia. Definicja łączenia została przedstawiona w artykule 3(1) dokumentu. Występuje ono wtedy, gdy:

- a. dwa lub więcej wcześniej niezależne przedsiębiorstwa dokonują połączenia, lub
- b. jedna lub więcej osób już kontrolujących co najmniej jedno przedsiębiorstwo, albo jedno lub więcej przedsiębiorstw, przejmują, przez zakup udziałów w kapitale lub majątku, w drodze umowy lub w jakikolwiek inny sposób, bezpośrednią lub pośrednią kontrolę nad całym lub częścią jednego lub więcej innych przedsiębiorstw”.

Zapisy te zostały uszczegółowione Obwieszczeniem Komisji Europejskiej.¹⁸ W stosunku do przepisów artykułu 3(1a) określone w nim możliwości tworzenia fuzji mogą przybrać trzy formy:

- samodzielne dotychczas podmioty, często o podobnym stopniu rozwoju łączą się, tworząc nowe przedsiębiorstwo (dotychczasowe jest likwidowane), w którym władzę sprawują osoby związane ze wszystkimi samodzielnymi wcześniej firmami;
- jedno z przedsiębiorstw nabywa wszystkie aktywa i pasywa drugiego, po czym jest ono likwidowane, a jego dotychczasowi udziałowcy stają się udziałowcami wykupującego;
- jedno z przedsiębiorstw nabywa wszystkie udziały w drugim, przy czym w dalszym ciągu zachowuje ono odrębną podmiotowość prawną.¹⁹

Śród przepisów uszczegóławiających zastosowanie artykułu 3(1b) na uwagę zasługują takie elementy jak zdefiniowanie podmiotu przejmującego kontrolę nad przedsiębiorstwem oraz wyszczególnienie, jakie formy łączenia są objęte regulacją. Zgodnie z dokumentem pojęcie „osoby” obejmuje zarówno publiczne osoby prawne (w tym państwa), jednostki prywatne i osoby fizyczne. Komisja Europejska wyłączyła zastosowanie Rozporządzenia w przypadku, gdy przejmowanie kontroli wynika z wewnętrznej reorganizacji przedsiębiorstw.²⁰

Tekst Rozporządzenia wskazuje jednoznacznie, iż przejście kontroli oznacza możliwość wywierania wpływu na przedsiębiorstwo. Nie jest więc konieczne faktyczne podporządkowanie firmy osobom trzecim. Spełnienie warunków określonych w artykule 3(1) (a) i (b) nie zawsze określane jest jako łączenie. W myśl dokumentu nie występuje ono, gdy kontrolę przejmuje:

- funkcjonariusz publiczny w przypadku złej sytuacji finansowej, związanej m.in. z likwidacją, upadłością czy prowadzonym postępowaniem układowym wobec przedsiębiorstwa;
- holdingi finansowe nie determinujące bezpośrednio lub pośrednio zachowań rynkowych;

---

¹⁸ Obwieszczenie Komisji Europejskiej dotyczące pojęcia „łączenie” w związku z Rozporządzeniem Rady Unii Europejskiej nr 4064/89 w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw, OJ C 385/5 z 1994r., na podstawie tekstu zamieszczonego [w:] *Kontrola łączenia przedsiębiorstw*, Dom Wydawniczy Elipsa, Warszawa 1998.

¹⁹ Por. J. Galster, C. Mik, *Podstawy europejskiego prawa wspólnotowego*, Wydawnictwo Comer, Toruń 1996, s.316.

²⁰ Ponadto w Obwieszczeniu Komisji Europejskiej omówiono w jakich okolicznościach przedsiębiorstwo nabywa wyłączną bądź wspólną kontrolę.

- udziały nabywają instytucje kredytowe, finansowe i ubezpieczeniowe w celu ich dalszego odsprzedania.

4.2. ŁĄCZENIE PRZEDSIĘBIORSTW O WYMIARZE WSPÓLNOTOWYM

Wydane Rozporządzenie dotyczy tylko tych łączy przedsiębiorstw, które mają wymiar wspólnotowy. Obejmuje ona tylko te działania niezależnych dotąd podmiotów gospodarczych, które mają istotne znaczenie dla ochrony konkurencji na całym lub części obszaru Wspólnoty Europejskiej, pomija zaś te, które mają charakter bagatelny lub są w kompetencji jurysdykcji państw członkowskich. Kwestia ta została uregulowana w artykule 1, w ustępach 2 i 3. Według pierwszego z wymienionych przepisów, łączenie ma wymiar wspólnotowy po spełnieniu dwóch warunków:

„a) całkowity światowy obrót wszystkich zaangażowanych przedsiębiorstw wynosi łącznie więcej niż 5 miliardów EUR, oraz
b) całkowity obrót przypadający na Wspólnotę, co najmniej dwóch zaangażowanych przedsiębiorstw wynosi więcej niż 250 milionów EUR, chyba że każde z zaangażowanych przedsiębiorstw uzyskuje więcej niż 2/3 swoich obrotów całkowitych przypadających na Wspólnotę w jednym i tym samym państwie członkowskim.”

Zastosowanie Rozporządzenia obwarowane jest wysokim pułapem obrotów. Tylko nieznaczna ich część musi mieć miejsce na terytorium państw członkowskich. Dodatkowym warunkiem jest działalność zainteresowanych przedsiębiorstw na co najmniej kilku rynkach Wspólnoty Europejskiej. Osiągnięcie światowego obrotu w wysokości 5 miliardów EUR nie zawsze jest koniecznym warunkiem do uznania wymiaru wspólnotowego połączenia. W myśl ust.3 artykułu 1 obowiązywanie Rozporządzenia rozciągnięto także na przypadki w których:

- łączny globalny światowy obrót wszystkich zaangażowanych przedsiębiorstw przekracza 2,5 miliarda EUR,
- w każdym z przynajmniej trzech państw członkowskich łączny globalny obrót wszystkich zaangażowanych przedsiębiorstw przekracza 100 milionów EUR,
- w każdym z przynajmniej trzech państw członkowskich uwzględnionych dla celów punktu (b), łączny globalny obrót przynajmniej dwóch z zaangażowanych przedsiębiorstw przekracza 25 milionów EUR oraz
- globalny obrót w ramach Wspólnoty każdego z przynajmniej dwóch zaangażowanych państw przekracza 100 milionów EUR, chyba że każde z zaangażowanych przedsiębiorstw osiąga ponad 2/3 swego

globalnego obrotu w ramach Wspólnoty w jednym i tym samym państwie członkowskim.

Zmniejszenie przez prawodawcę globalnego obrotu o połowę nie oznacza bynajmniej by przepisy ust.3 obejmowały swym zasięgiem koncentrację przeprowadzaną przez firmy o niewielkim potencjale ekonomicznym. Wprowadzone zostały dodatkowe, nie występujące w ust.2 obstrzeżenia, które dotyczą znacznej aktywności przedsiębiorstw na terytorium Wspólnoty Europejskiej. Rada Unii Europejskiej nie wskazała globalnego obrotu jako łączące się przedsiębiorstwa muszą uzyskać na obszarze państw piętnastki. Głównym kryterium osiągnięcia wymiaru wspólnotowego danego połączenia jest natomiast przekroczenie określonego pułapu zaangażowania zainteresowanych stron w co najmniej kilku krajach członkowskich. Ustawodawca w ust.3 bardzo dokładnie przedstawia wielkość globalnego obrotu, jaki musi być osiągnięty w poszczególnych państwach Wspólnoty Europejskiej, by przepisy Rozporządzenia mogły znaleźć zastosowanie. Kontrola przedsiębiorstw, które nie spełniają warunków zakwalifikowania przeprowadzanych łączeń do zapisów omawianego dokumentu, może być rozpatrywana jedynie przez narodowe organy antymonopolowe.

Sposób obliczania obrotu podmiotów objętych postanowieniami niniejszego dokumentu został przedstawiony w artykule 5. Ustawodawca postanowił zsumować obroty uzyskane przez przedsiębiorstwa zaangażowane w proces łączenia w poprzednim roku finansowym uzyskane ze sprzedaży i świadczenia usług składających się na normalną działalność (z wyjątkiem transakcji przeprowadzanych między firmami uczestniczącymi w procesie łączenia). Odliczeniom od uzyskanej kwoty podlegają wszelkie podatki i rabaty.²¹

4.3. OCENA ŁĄCZENIA

Organem wyłącznie uprawnionym do badania zgodności połączeń z prawem wspólnotowym jest Komisja Europejska. Wszelkie podjęte przez nią decyzje mogą być weryfikowane jedynie przez Trybunał Sprawiedliwości. Dotyczy to wszelkich postanowień, łącznie z podwyższaniem, obniżaniem lub anulowaniem nałożonych sankcji finansowych. Komisja Europejska, prowadząc postępowanie, współpracuje z właściwymi organami kraju członkowskiego.

Połączenie przedsiębiorstw lub inne działanie, wpływające na koncentrację produkcji, niesie ze sobą obowiązek zgłoszenia tego faktu Komisji Euro-

---

²¹ Innymi uregulowaniami objęto instytucje finansowe i ubezpieczeniowe.

pejskiej w ciągu 7 dni od zawarcia porozumienia.²² Pomimo zgłoszenia faktu koncentracji, artykuł 7 zabrania wprowadzenia porozumienia w życie. Może to nastąpić dopiero w momencie uznania go za zgodne ze wspólnym rynkiem.²³

Po otrzymaniu zgłoszenia, Komisja Europejska zobowiązana jest do przekazania jego kopii stosownej instytucji państwa członkowskiego. Ma to umożliwić sprawdzenie, czy zawarta umowa nie spowoduje zagrożenia konkurencji bądź powstania lub umocnienia pozycji dominującej na terytorium narodowym. W przypadku zaistnienia którejkolwiek z wymienionych sytuacji i uznaniu danego kraju za odrębny rynek (który nie stanowi znacznej części wspólnego rynku), może przekazać sprawę pod jurysdykcję krajowego prawa antymonopolowego. Rola państwa członkowskiego nie ogranicza się jedynie do przedstawionej wyżej sytuacji. Właściwe jego organy muszą być informowane przez Komisję Europejską o każdej podjętej decyzji, mają również prawo do zajmowania stanowiska na każdym etapie prowadzonego postępowania.

W celu wykonania zadań powierzonych przez Rozporządzenie, Komisja Europejska może zasięgać, poprzez rządy i stosowne organy państw członkowskich, wszelkich informacji odnośnie podmiotów, które łącząc się mogą wywołać niekorzystne skutki dla gospodarki Wspólnoty. Wszczęcie postępowania następuje, gdy podana jest w wątpliwość zgodność połączenia z zasadami obowiązującymi na wspólnym rynku. W takim wypadku, w pierwszej kolejności ma ono za zadanie sprawdzenie, jakie znaczenie dokonane połączenie wywrze na konkurencję wewnątrzwspólnotową. Musi zatem określić właściwe rynki relewantne²⁴ dla poszczególnych grup towarowych. Ponadto bardzo ważne jest określenie, jakie mogą być następstwa połączenia i czy nie spowoduje to powstania lub umocnienia pozycji dominującej grożącej nadużyciem.

Wykonując powierzone przez Rozporządzenie obowiązki, instytucja ta ponadto ma prawo żądać od zainteresowanych przedsiębiorstw wszelkich

---

²² Proces zgłoszenia został szczegółowo unormowany w Rozporządzeniu Komisji Europejskiej nr 3384/94 z dnia 21 grudnia 1994r. w sprawie zgłoszeń, terminów i składania wyjaśnień przewidzianych w Rozporządzeniu Rady (EWG) Nr 4064/89 w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw (OJ L 377/1 z 1994r.).

²³ Komisja Europejska może wydać zgodę na wprowadzenie porozumienia w życie przed tym faktem dla uniknięcia poważnej szkody.

²⁴ Rynek relewantny określa rynek właściwy dla danego produktu. Jego wyznaczenie ma na celu zbadanie, czy dane przedsiębiorstwo posiada pozycję dominującą i czy spotyka się na danym rynku z konkurencją (na podobnych warunkach) ze strony innych producentów. Oznacza się go na podstawie analizy dokonywanej z punktu widzenia asortymentowego (produktowego), geograficznego (terytorialnego) i czasowego.

informacji, niezbędnych do stwierdzenia zgodności połączenia ze wspólnym rynkiem. Kontrolujący na podstawie artykułu 13 „są uprawnieni do:

- a. sprawdzania ksiąg i innych rejestrów handlowych;
- b. pobierania lub żądania kopii lub wypisów z ksiąg lub rejestrów handlowych;
- c. zwracania się o doraźne ustne wyjaśnienia;
- d. wkraczania do lokali, na teren i do ośrodków transportu należących do przedsiębiorstw.

Do przeprowadzenia kontroli niezbędne jest pisemne upoważnienie, powiadomienie właściwych organów państwa członkowskiego, na terytorium którego jest ona planowana. Komisja Europejska może wystąpić z wnioskiem o udział w kontroli funkcjonariuszy z państwa członkowskiego.

Wydanie decyzji określającej dane łączenie (zgłoszone lub dokonane) za sprzeczne z zasadami wspólnego rynku, zgoda na koncentrację, uwarunkowana spełnieniem określonych zachowań, jak również zastosowanie sankcji finansowych, musi być poprzedzone umożliwieniem wszystkim zainteresowanym stronom złożenia wyjaśnień i zajęcia stanowiska. Ponadto do obowiązków Komisji Europejskiej należy przeprowadzenie konsultacji z Komitetem Doradczym do Spraw Łąceń - organem składającym się z przedstawicieli państw członkowskich.

4.3.1. POSTĘPOWANIE WSTĘPNE KOMISJI EUROPEJSKIEJ

Otrzymując zgłoszenie, Komisja Europejska rozpoczyna pierwszą fazę postępowania. Ma ona miesiąc czasu na wydanie postanowienia dotyczącego zaaprobowania porozumienia lub jego odrzucenia (w przypadku przekazania kopii zgłoszenia do kraju członkowskiego z prośbą o opinię, termin ten ulega przedłużeniu do 6 tygodni). Jeśli w tym okresie nie zostanie podjęta żadna decyzja, wówczas łączenie zostaje uznane za zgodne ze wspólnym rynkiem.

Komisja Europejska ma obowiązek ocenić zgodność połączenia z prawem, wykorzystując w tym celu artykuł 2(1) Rozporządzenia stanowiący:

„Dokonując oceny Komisja Europejska bierze pod uwagę:

- a. potrzebę utrzymania i rozwoju skutecznej konkurencji na wspólnym rynku, w szczególności z punktu widzenia struktury wszystkich dotkniętych rynków oraz faktycznej i potencjalnej konkurencji ze strony przedsiębiorstw zlokalizowanych we Wspólnocie lub poza nią;
- b. pozycję rynkową zaangażowanego przedsiębiorstwa oraz jego siłę ekonomiczną i finansową, alternatywy dostępne dla dostawców i odbiorców, ich dostęp do rynków zaopatrzenia i zbytu, wszelkie

prawne i inne bariery dostępu do rynku, trendy podaży i popytu w stosunku do określonych dóbr i usług, interesy konsumentów pośrednich i ostatecznych, oraz rozwój postępu technicznego i gospodarczego, pod warunkiem, że dokonuje się z korzyścią dla konsumentów i nie szkodzi konkurencji”.

Główną przesłanką uznania zawartego porozumienia lub przejęcia udziałów za zgodne z przepisami Rozporządzenia jest funkcjonowanie na danym obszarze niezakłóconej konkurencji, która nie utrudnia działalności innym podmiotom działającym na rynku. Ocena ta, w przypadku powstania wspólnych przedsiębiorstw o charakterze kooperacyjnym (pozostających samodzielnie) podejmowana jest w oparciu o przepisy artykułu 81 TWE.

Zgłoszenie łączenia wymaga od Komisji Europejskiej podjęcia decyzji zgodnie z treścią artykułu 6(1). Na jego podstawie można stwierdzić, iż łączenie:

- nie podlega zakresowi Rozporządzenia;²⁵
- podlega zakresowi Rozporządzenia, ale nie stwarza zagrożenia zakłócenia konkurencji i może być uznane za zgodne ze wspólnym rynkiem (Komisja Europejska może nałożyć ograniczenia związane z przeprowadzaniem łączeniem);²⁶
- podlega zakresowi Rozporządzenia i stwarza wątpliwości, co do zgodności ze wspólnym rynkiem i kwalifikuje się do rozpoczęcia postępowania głównego²⁷.

Przedsiębiorstwa, co do łączenia których zgłoszono zastrzeżenia, powinny przedłożyć Komisji Europejskiej w ciągu trzech tygodni propozycje zobowiązań, które eliminowałyby potencjalne negatywne skutki koncentracji. Powinny one charakteryzować się odpowiednim stopniem szczegółowości i zapewnić pełną ocenę ich wprowadzenia, w szczególności zaś muszą zawierać skutki planowanych zmian dla konkurencji wspólnotowej. Przedkładane propozycje muszą być przedstawione w formie umożliwiającej przeprowadzenie testów rynkowych, które są niezbędne do podjęcia przez Komisję Europejską odpowiedniej decyzji.²⁸ Gdy podjęte zobowiązania usuną groźbę zakłócenia konkurencji, zatwierdza ona decy-

²⁵ Artykuł 6(1)(a).

²⁶ Artykuł 6(1)(b).

²⁷ Artykuł 6(1)(c).

²⁸ Testy rynkowe przeprowadzane są przez podmioty zainteresowane danym postępowaniem (m.in. konkurentów), a także firmy przeprowadzające specjalistyczne ekspertyzy. Komisja Europejska przed podjęciem decyzji musi również skonsultować podjęte zobowiązania stron z odpowiednimi organami państw, nawet w przypadku, gdy kraje te nie należą do Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

zję o łączeniu w pierwszej fazie postępowania. W przypadku, gdy środki te nie będą wystarczające, strony w odpowiedzi na przeprowadzone konsultacje mogą wprowadzić niewielkie modyfikacje. Negatywna ich ocena przez Komisję Europejską powoduje zastosowanie przepisów artykułu 6(1)(c) i rozpoczęcie drugiej fazy postępowania.

Od wprowadzenia dokumentu w życie w 1990r., przedsiębiorstwa przywiązują dużą wagę do respektowania ustanowionych przepisów. Świadczy o tym fakt, iż zgłaszane są niemal wyłącznie te łączenia, które podlegają regulacjom Rozporządzenia. Do końca 1999r. spośród ogółu 1135 zgłoszeń, warunek ten został spełniony w 1084 przypadkach. Zdecydowana większość z nich - 1008 (93%) objęta została postanowieniami artykułu 6(1)(b). Wszczęcie postępowania w związku z naruszeniem zasad wolnej konkurencji odbywa się bardzo rzadko. W ciągu pierwszych dziesięciu lat obowiązywania dokumentu miało ono miejsce jedynie w 76 przypadkach, co stanowi łącznie 7% ogółu zgłaszanych przypadków koncentracji przedsiębiorstw.

4.3.2. KOMPETENCJE KOMISJI EUROPEJSKIEJ W DRUGIEJ FAZIE POSTĘPOWANIA

Komisja Europejska uznając, iż dane połączenie spełnia warunki art. 6(3) rozpoczyna drugą fazę postępowania. W myśl Rozporządzenia okres jego trwania nie może być dłuższy niż cztery miesiące. Podstawowym zadaniem jest ocena, podobnie jak w przypadku artykułu 82 TWE, czy nie powstanie lub nie zostanie wzmocniona pozycja dominująca na terytorium Wspólnoty Europejskiej lub znacznej jej części, która może negatywnie wpłynąć na funkcjonowanie innych przedsiębiorstw w danej branży. Zwraca się w nim główną uwagę na skutki, jakie mogłyby wystąpić na ściśle określonym rynku relevantnym. Postępowanie kończy się decyzją podjętą na podstawie artykułu 8 Rozporządzenia, w myśl którego Komisja Europejska może zadecydować o:

- zgodności z prawem wspólnotowym. Przyzwolenie to może być jednak obwarowane wniesieniem modyfikacji przez strony porozumienia;²⁹
- niezgodności ze wspólnym rynkiem;³⁰
- rozdzieleniu przedsiębiorstw lub zniesieniu wspólnej kontroli, jeśli połączenie zostało dokonane;³¹

---

²⁹ Artykuł 8(2).

³⁰ Artykuł 8(3).

– cofnięciu wydanej wcześniej zgody na łączenie³².

Komisja Europejska w zdecydowanej większości przypadków stosuje przepisy ust.2, uznając tym samym połączenie za zgodne z prawem wspólnotowym. Działania mające charakter restrykcyjny podejmowane są niezwykle rzadko. W ciągu dziesięciu lat obowiązywania dokumentu (do końca 1999r.) zakazano połączenia jedynie w jedenastu przypadkach oraz dwukrotnie nakazano rozdzielenie dokonanego już połączenia. W tym czasie nie zanotowano ani jednej sytuacji podlegającej przepisom artykułu 8(5).

4.3.2.1. ZGODA NA PRZEPROWADZENIE POŁĄCZENIA

Wszystkie sprawy skierowane do drugiej fazy postępowania budziły wątpliwości co do ich zgodności ze wspólnym rynkiem. Znajdują one zazwyczaj swe odzwierciedlenie w podjętej decyzji na podstawie artykułu 8(2). Tylko w nielicznych przypadkach Komisja Europejska uznaje, iż planowane połączenie nie stwarza zagrożenia dla utrzymania skutecznej konkurencji, wydając tym samym bezwarunkową zgodę na jego przeprowadzenie.

Zgoda tej instytucji warunkowana jest często nałożeniem na przedsiębiorstwa, uczestniczące w procesie koncentracji warunków, które umożliwią uznanie takiej operacji za zgodną z prawem wspólnotowym. Na przedstawione przez nią zarzuty, strony porozumienia w ciągu trzech miesięcy od rozpoczęcia postępowania muszą przedłożyć propozycje zmian. Przedłużenie tego terminu o miesiąc jest możliwe tylko w szczególnie uzasadnionych przypadkach. Komisja Europejska musi jednakże mieć odpowiednią ilość czasu do oceny złożonych propozycji, przeprowadzenia konsultacji z państwami członkowskimi oraz stronami trzecimi. Zaakceptowanie planowanych zmian niwelujących przedstawione zarzuty prowadzi do zastosowania przepisów artykułu 8(2). Wprowadzane ograniczenia przyjmują różnorodną formę. W większości prowadzonych postępowań, wyodrębnianych jest zazwyczaj kilka rynków relewantnych. Zastrzeżenia Komisji Europejskiej są kierowane w stosunku do każdego z nich oddzielnie. Propozycje zmian przedstawiane przez przedsiębiorstwa dotyczą tylko tych fragmentów umowy, które mogłyby wpłynąć na zniekształcenie konkurencji. Wprowadzane modyfikacje związane są zazwyczaj z wyzbyciem

³¹ Artykuł 8(4).

³² Może być podjęta na podstawie artykułu 8(5), w przypadku gdy Komisja Europejska podjęła decyzję w oparciu o przedstawione przez przedsiębiorstwa nierzetelne informacje lub które zostały uzyskane podstępnie, jak też gdy przedsiębiorstwa naruszyły obowiązek, z którym decyzja o łączeniu była związana.

się przez łączące przedsiębiorstwa pewnych składników majątku i ograniczeniem lub zlikwidowaniem ich działalności.³³

Nie zawsze tego typu ograniczenia są jedynymi środkami mogącymi zapobiec zniekształceniu konkurencji. Komisja Europejska może dopuścić do powstania lub umocnienia pozycji dominującej, warunkując to nałożeniem zobowiązań w innej formie. Mogą one wiązać się m.in. z nakazem rozpoczęcia przez dany podmiot współpracy z firmami trzecimi w celu umocnienia ich pozycji na rynku, a tym samym zmniejszenia niebezpieczeństwa nadużycia pozycji dominującej,³⁴ czy też uniemożliwieniem wykorzystania posiadanej przewagi technologicznej lub handlowej.³⁵

Wskazane przykłady zobowiązań podejmowanych przez przedsiębiorstwa i następnie akceptowanych przez Komisję Europejską nie mają charakteru zamkniętego. Każde postępowanie wprowadza takie środki, które zapewnią zarówno realizację celów przedsiębiorstwa, jak też ochronią rynek przed zakłóceniem skutecznej konkurencji.

4.3.2.2. ZAKAZ PRZEPROWADZANIA POŁĄCZEŃ

Każdego roku Komisja Europejska kilkakrotnie decyduje o uznaniu połączenia za niezgodne z prawem wspólnotowym. Decyzje takie podejmowane są jedynie w przypadkach, gdy nie ma możliwości wprowadzenia do umowy ograniczeń, które wyeliminowałyby groźbę zakłócenia konkurencji na wspólnym rynku. Artykuł 8(3) Rozporządzenia do końca 1999r. w większości spośród jedenastu przypadków zastosowany został w sektorze usług dla ludności. Zakaz przeprowadzania połączeń dotyczył głównie branży radiowo - telewizyjnej,³⁶ występował także w handlu³⁷ i turysty-

---

³³ Przykładem tego typu ograniczenia może być decyzja Komisji Europejskiej nr IV/M.126 Accor/Wagon-Lits z 28.04.1992r. W wyniku połączenia udział rynkowy firmy Accor wzrósł na czterech rynkach relewantnych: biur turystycznych, żywienia zbiorowego, hotelarstwa i restauracji przy autostradach. Groźba zakłócenia konkurencji zaistniała jedynie na ostatnim z wymienionych rynków czego następstwem było zobowiązanie się firmy do odsprzedania nabytych udziałów w tym sektorze.

³⁴ Zob. m.in. decyzję Komisję Europejskiej nr IV/M.214 ICI/Du Pont z 30.09.1992r. Du Pont zobowiązana została m.in. do zarezerwowania określonych zdolności wytwórczych dla niezależnej strony trzeciej, produkcji według dostarczonych przez nią specyfikacji oraz pozostawieniem do jej dyspozycji placówek naukowo - badawczych.

³⁵ Por. m.in. decyzję Komisji Europejskiej nr IV/M.877 Boeing/McDonnell Douglas z 30.07.1997r. zakazującej firmie Boeing m.in. wprowadzania w życie zawartych umów o wyłączności sprzedaży, czy też nakłaniania dostawców do odmowy świadczeń innym producentom.

³⁶ Por. decyzje Komisji Europejskiej w sprawach: nr IV/M.469 MSG Media Service z 9.11.1994r., IV/M.490 Nordic Satellite Distribution z 19.07.1995r., IV/M.553 RT-

ce.³⁸ Zapisy te zostały ponadto wykorzystane w postępowaniach obejmujących wydobycie platyny³⁹, wytwarzanie i przetwórstwo węgla krzemu⁴⁰ oraz produkcję samolotów cywilnych.⁴¹

W zdecydowanej większości przypadków Komisja Europejska, w uzasadnieniu swojej decyzji podawała fakt stworzenia bądź umocnienia pozycji dominującej na funkcjonującym lub też potencjalnym rynku. Główne zastrzeżenia kierowane do przedsiębiorstw dotyczyły tworzenia barier, które w znaczący sposób mogły przyczynić się do znacznego utrudnienia lub też uniemożliwienia wejścia na rynek innym podmiotom. Motywy te znalazły również zastosowanie przy podejmowaniu decyzji zakazujących połączenia wprowadzanych na rynek usług, obejmujących nowe rozwiązania w dziedzinie środków masowego przekazu. Telewizja kablowa, satelitarna czy też płatne kanały telewizyjne przyczyniły się do znacznego postępu technicznego oraz lepszego zaspokojenia potrzeb konsumentów, jednakże w opinii Komisji Europejskiej zakwestionowane umowy mogły spowodować bardzo niekorzystne skutki dla rozwoju tych usług w przyszłości.

Dwukrotnie decyzja o zakazie połączenia związana była z możliwością zaistnienia wspólnej dominacji na rynku. Dotyczyła ona firm Airtours plc oraz Gencor Limited i Lornho plc, które po dokonaniu zaplanowanych działań koncentracyjnych stałyby się nielicznymi uczestnikami na danym rynku relewantnym.⁴² Mogłoby to przyczynić się do koordynacji działań, w tym do kształtowania wspólnej polityki cenowej.

L/Veronica/Endemol z 20.09.1995r., IV/M.993 Bertelsmann/Kirch/Premiere, IV/M.1027 Deutsche Telecom/BetaResearch z 27.05.1998r.

³⁷ Decyzje Komisji Europejskiej w sprawie nr IV/M.784 Kesko/Tuko z 20.11.1996r. oraz IV/M.890 Blokker/Toys z 26.06.1997r.

³⁸ Decyzja Komisji Europejskiej w sprawie nr IV/M.1524 Airtour/First Choice z 22.09.1999r.

³⁹ Decyzja Komisji Europejskiej w sprawie nr IV/M.619 Gencor/Lonrho z 24.04.1996r.

⁴⁰ Decyzja Komisji Europejskiej w sprawie nr IV/M.774 Saint Gobain/Wacker Chemie/NOM z 4.12.1996r.

⁴¹ Decyzja Komisji Europejskiej w sprawie nr IV/M.053 Aerospatiale - Alenia/de Havilland z 2.10.1991r.

⁴² Do dokonanych połączeniu Airtours stałby się jednym z trzech wiodących przedsiębiorstw specjalizujących się w turystyce wyjazdowej w Wielkiej Brytanii, natomiast przejęcie kontroli nad Platinum Holdings Limited przez Gencor Limited i Lornho plc stworzyłoby duopolistyczną pozycję dominującą na rynku platyny i rodu.

4.3.2.3. NAKAZ ROZDZIELENIA PRZEDSIĘBIORSTW

Zastosowanie przepisów o rozdzieleniu przedsiębiorstw odbywało się dotychczas na podstawie artykułu 22, dotyczącego zastosowania Rozporządzenia. Prawodawca w ustępie 2 stwierdził m.in.: „Jeżeli Komisja Europejska stwierdzi, na wniosek państwa członkowskiego (...), że łączenie, określone w artykule 3 jako nie mające wymiaru wspólnotowego w znaczeniu artykułu 1, osiąga lub umacnia pozycję dominującą, w wyniku której skuteczna konkurencja napotyka trudności na terytorium państwa członkowskiego (...), może, w zakresie w jakim łączenie wpływa na handel między państwami członkowskimi, podjąć decyzję na mocy art.8 (2) - drugi podpunkt, (3) i (4).”⁴³ Komisja Europejska uzyskała więc możliwość przeprowadzania postępowania zarezerwowanego dla narodowych organów antymonopolowych, nawet w przypadku, gdy nie mają one wymiaru wspólnotowego. Przepisy te zastosowane zostały przy rozpatrywaniu spraw dotyczących przejęcia Tuko Oy przez Kesko Oy oraz Toys „R” Us przez Blokker Holding B.V.⁴⁴ Komisja Europejska stwierdziła, iż dokonane połączenia stanowiły naruszenie prawa wspólnotowego, powodując umocnienie pozycji dominującej obu firm prowadzących działalność handlową.⁴⁵ W obu przypadkach przywrócenie warunków konkurencji miało nastąpić poprzez zbycie nabytych udziałów stronom trzecim, nie związanym w żaden sposób z przedsiębiorstwami, dokonującymi połączenia.

4.4. SANKCJE ZA NARUSZENIE PRZEPISÓW ROZPORZĄDZENIA

Kompetencje Komisji Europejskiej obejmują nie tylko możliwość przeprowadzania kontroli, ma ona również prawo stosowania sankcji finansowych wobec przedsiębiorstw naruszających zarówno przepisy Rozporządzenia, jak też jej decyzje wydane w toku kontroli przeprowadzanego łączenia. Mogą zostać zastosowane kary pieniężne (art. 14) jak i grzywny (art. 15) w celu przymuszenia. Zastosowanie pierwszego z wymienionych środków może oznaczać karę wynoszącą do 10% całkowitego obrotu zaangażowanych w połączenie przedsiębiorstw. Nałożenie tak wysokich sankcji może mieć miejsce jedynie w trzech przypadkach:

---

⁴³ Artykuł 22(2) dotyczy także wniosku dwóch lub więcej państw członkowskich

⁴⁴ Decyzje Komisji Europejskiej z 19.02.1997r. oraz 26.06.1997r.

⁴⁵ W wyniku połączenia udział Kesko Oy w fińskim rynku dóbr codziennego użytku wyniósł 55% w handlu detalicznym oraz ok. 80% w handlu w systemie cash-and-carry. Udział Blokker Holding B.V. w detalicznej sprzedaży zabawek był niemal czterokrotnie wyższy od najbliższego konkurenta.

- przedsiębiorstwa nie wywiązują się z nałożonych na nie warunków i obowiązków na mocy artykułu 8(2);
- dokonują łączenia nim zostało ono uznane za zgodne ze wspólnym rynkiem lub przeprowadzona publiczna oferta kupna lub zamiany udziałów w kapitale skutkuje korzystaniem przez nabywcę prawem głosu bez zgody Komisji Europejskiej;
- dokonują połączenia uznanego za niezgodne z Rozporządzeniem lub nie stosują się do nakazu rozdzielenia przedsiębiorstw (artykuł 8(4)).

Ścisłe sprecyzowanie przepisów Rozporządzenia powoduje, iż nie występują sytuacje, które prowadziłyby do kontrowersji w realizacji jego zapisów. Z tego powodu kary finansowe stosowane są bardzo rzadko. Po raz pierwszy Komisja Europejska zastosowała ją w 1998r. w stosunku do firmy Samsung Electronics Co. Sankcja ta wynosząca 33 000 EUR związana była z niedopełnieniem przez tą firmę obowiązków związanych ze zgłoszeniem planowanego przejęcia we właściwym czasie firmy AST Research Inc. oraz wprowadzeniem go w życie przed uzyskaniem zgody.⁴⁶ Niski wymiar kary związany był z brakiem negatywnych skutków dla rynku wspólnotowego, pełną współpracą pozwanej strony w postępowaniu oraz faktem, iż była to pierwsza sprawa tego typu.⁴⁷ Przepis ten zastosowano ponownie 10.02.1999r. w sprawie przeciwko duńskiemu przedsiębiorstwu A.P. Moller za niedopełnienie obowiązku notyfikacji i wdrożenie w życie trzech połączeń bez zgody Komisji Europejskiej.⁴⁸ Nałożona kara wyniosła 219 000 EUR, a jej wielkość uzasadniona była głównie naruszeniem prawa trwającym znaczny okres czasu.⁴⁹

Sankcje finansowe w wysokości od 1000 do 50 000 EUR mogą być ponadto nakładane w wyniku rozmyślnego lub nieumyślnego zaniechania zgłoszenia koncentracji, podania niewłaściwych lub wypaczonych danych, nieudzielenia informacji lub nieudostępnienia wszystkich żądanych dokumentów, okazania niepełnych dokumentów lub odmowie podporządkowania się w toku postępowania wyjaśniającego.⁵⁰ Przepis ten został wykorzystany po raz pierwszy w 1999r. i dotyczył czterech postępowań. Dwukrot-

---

⁴⁶ Łączenie zostało dokonane w styczniu 1996r., natomiast operacja ta została notyfikowana dopiero w 1997r.

⁴⁷ Por. *XXVIIIth Report on Competition Policy 1998*, punkt 180.

⁴⁸ Dotyczyły one spraw: nr IV/M.988 - Maersk DFSD Travel, nr IV/M.1005 - Maersk Data/Den Danske Bank oraz nr IV/M.1009 - Georg Fischer/Disa

⁴⁹ Zob. T. Pitkänen, J. Kemp, *Recent Developments and Important Decision*, „Competition Policy Newsletter”. 1999 nr 3, s.49.

⁵⁰ Sankcje te objęte są jedynie porozumieniami objętymi przepisami art. 3(1)(b).

nie maksymalną karę nałożono na Deutsche Post AG⁵¹ za niedopełnienie obowiązku zgłoszenia koncentracji. Kwotą 50 000 EUR ukarano ponadto firmy Sanofi i Synthélabo⁵² za umieszczenie niepełnych informacji, dotyczących prowadzonej działalności oraz 40 000 EUR zapłaciły linie lotnicze KLM za niepełne oraz mylące informacje na temat obsługiwanych linii lotniczych w związku z przejściem firmy Martinair.^{53, 54}

Grzywny nakładane są przez Komisję Europejską w celu przymuszenia przedsiębiorstwa do realizacji wydanych wcześniej decyzji. Dotyczą jedynie sytuacji objętych postanowieniami artykułu 3(1)(b). Ich maksymalna wysokość za każdy dzień zwłoki nie może przekroczyć 25 tys. EUR, gdy zainteresowany podmiot nie udziela pełnych i wyczerpujących informacji lub nie podporządkowuje się postanowieniom wyjaśniającym podjętym na podstawie art. 13, oraz 100 tys. EUR, gdy zgoda na koncentrację uzależniona została od spełnienia pewnych warunków lub obowiązków oraz w przypadku decyzji Komisji Europejskiej o nakazie powrotu do stanu sprzed przejęcia udziałów (art. 8(4)).

5. ZAKOŃCZENIE

Wprowadzone w 1990r. oddzielne uregulowania, dotyczące łączenia przedsiębiorstw, w bardzo dużym stopniu przyczyniły się do zwiększenia możliwości kontroli podmiotów, upatrujących szansy osiągnięcia sukcesu ekonomicznego w drodze koncentracji. Poprzez zastosowanie przepisów Rozporządzenia, polityka konkurencji Wspólnoty Europejskiej może skuteczniej przyczyniać się do ograniczenia wszelkich przejawów nadużycia obowiązującego prawa, a tym samym realizowania celów określonych w Traktacie Wspólnoty Europejskiej. Przejrzystość dokumentu oraz dotychczasowe wyniki jego obowiązywania w pełni uzasadniają wprowadzenie go do prawodawstwa wspólnotowego.

---

⁵¹ Decyzja Komisji Europejskiej w sprawie nr IV/M.1447 Deutsche Post/trans-o-flex z 5.05.1999r.

⁵² Decyzja Komisji Europejskiej w sprawie nr IV/M.1543 Sanofi/Synthélabo z 28.07.1999r.

⁵³ Decyzja Komisji Europejskiej w sprawie nr IV/M.1328 KLM/Martinair z 25.05.1999r.

⁵⁴ Zob. *XXIXth Report on Competition Policy 1999*, s.73.